

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

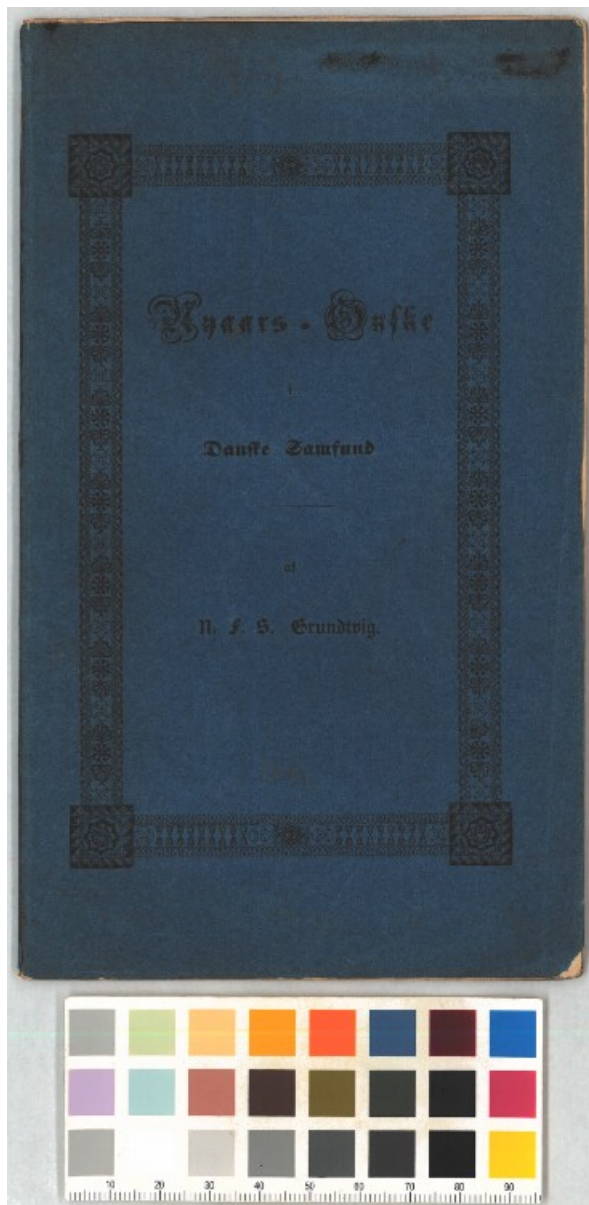
Titel: Nyaars-Ønske i Danske Samfund

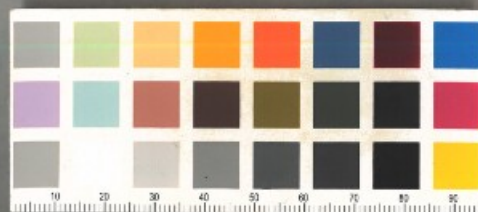
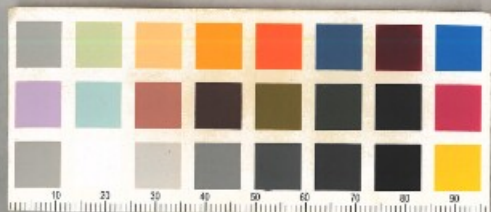
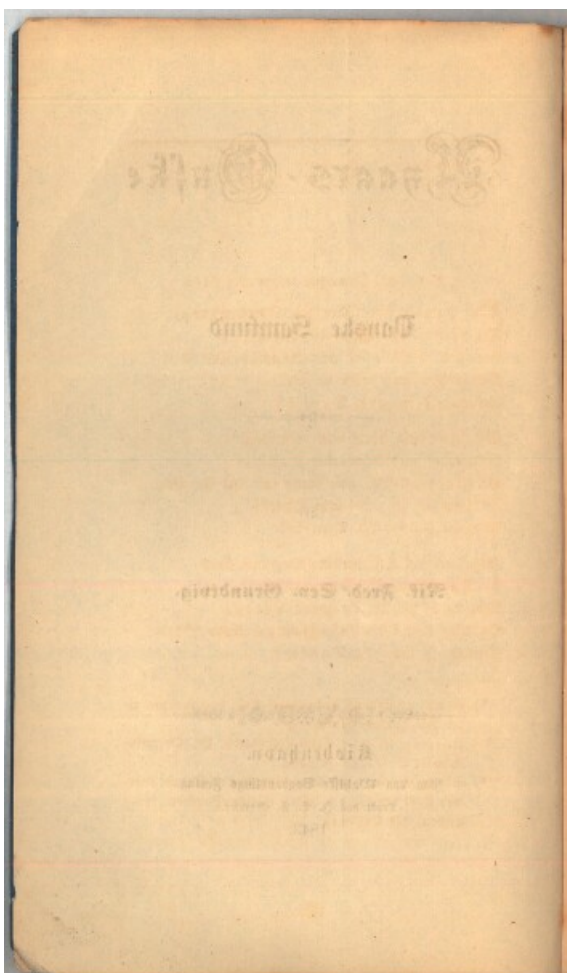
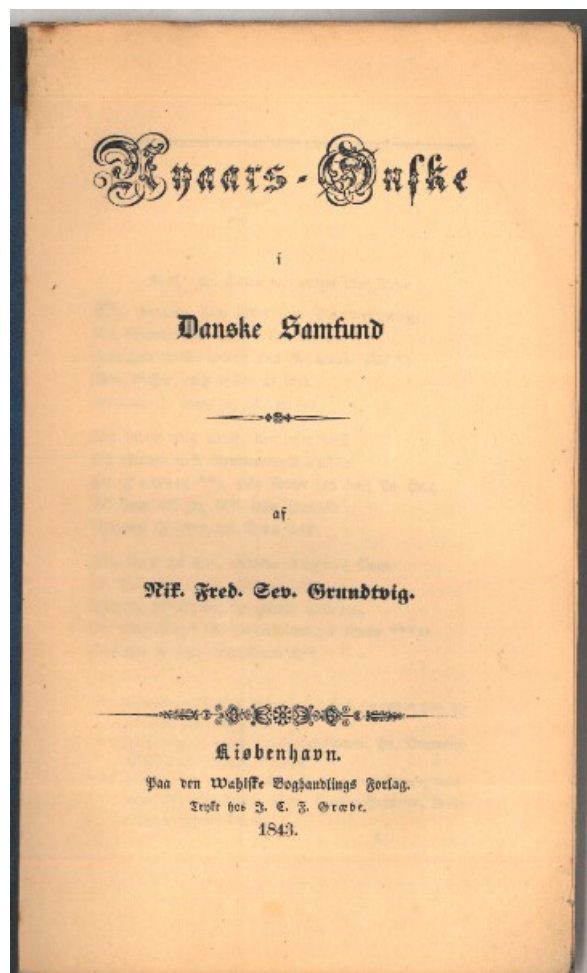
Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Nyaars-Ønske i Danske Samfund", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1843_740-txt-shoot-idm97/facsimile.pdf (tilgået 02. maj 2024)

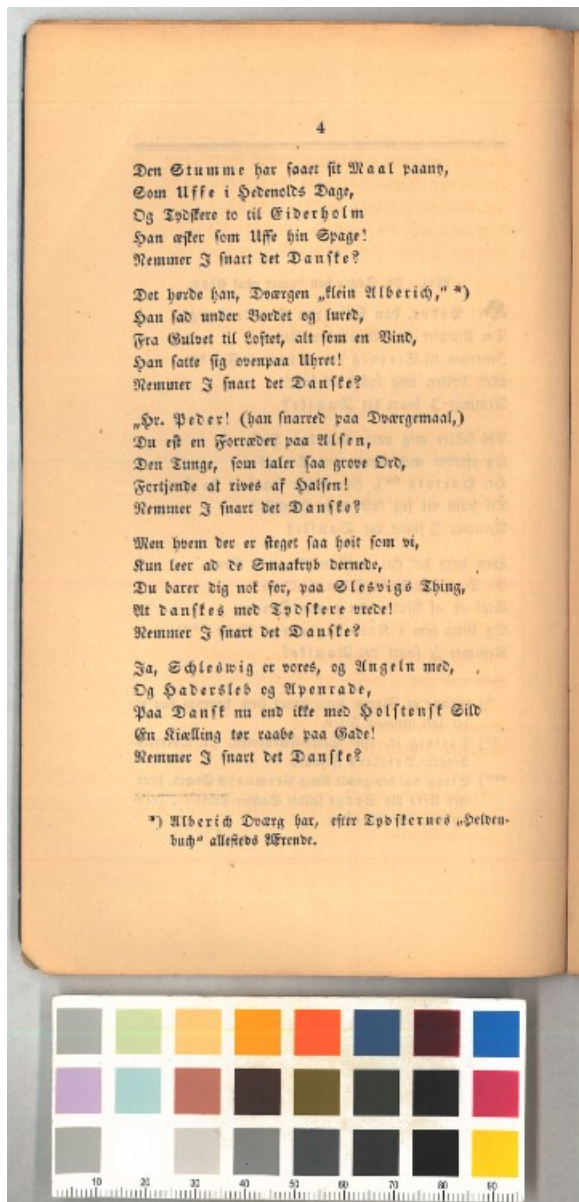
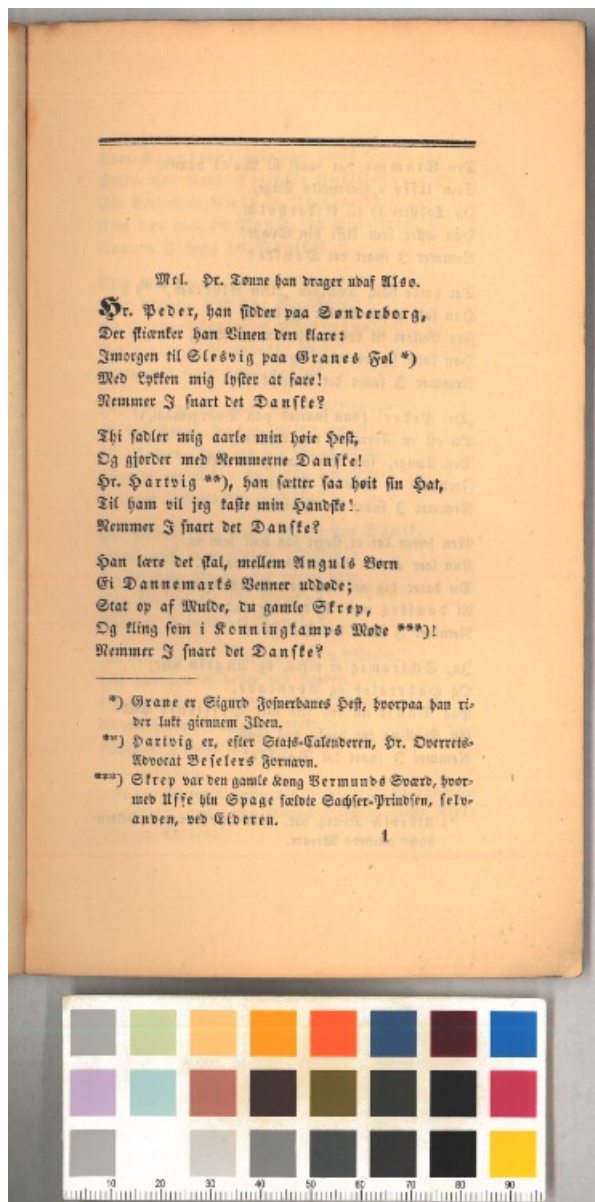
Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Hoer Stænderne sidde paa classisk Grund,
 Sidder heit blandt Latiniske Jurister
 For Verdenden Niels og Nicolai *)
 Kom der med dit Danske, du Philister!
 Nemmer I snart det Danske?

Sig Kis, om du tør, nu til deres Kat,
 Som udvøided, med store Mundfrige,
 Til Høldingbro og til Høldingaa
 Det Hellige Romerske Rige!
 Nemmer I snart det Danske?

Hr. Peder, han saae sig til Loft og Lee
 Ud det Smaa, der saa let kom ivoiret;
 Hr. Peder, han ind udi Salen teen,
 Hvor det trumfede: Lydskan har seivet!
 Nemmer I snart det Danske?

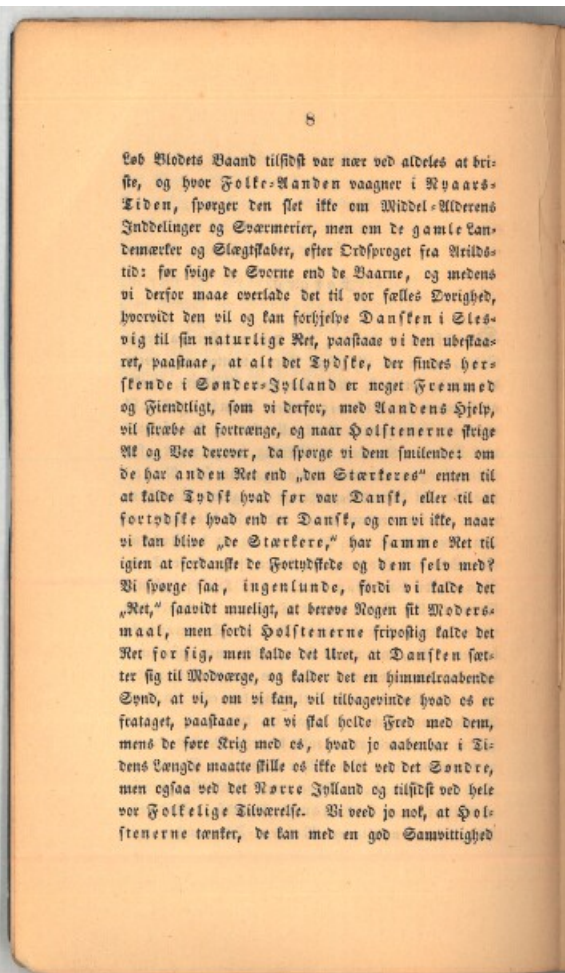
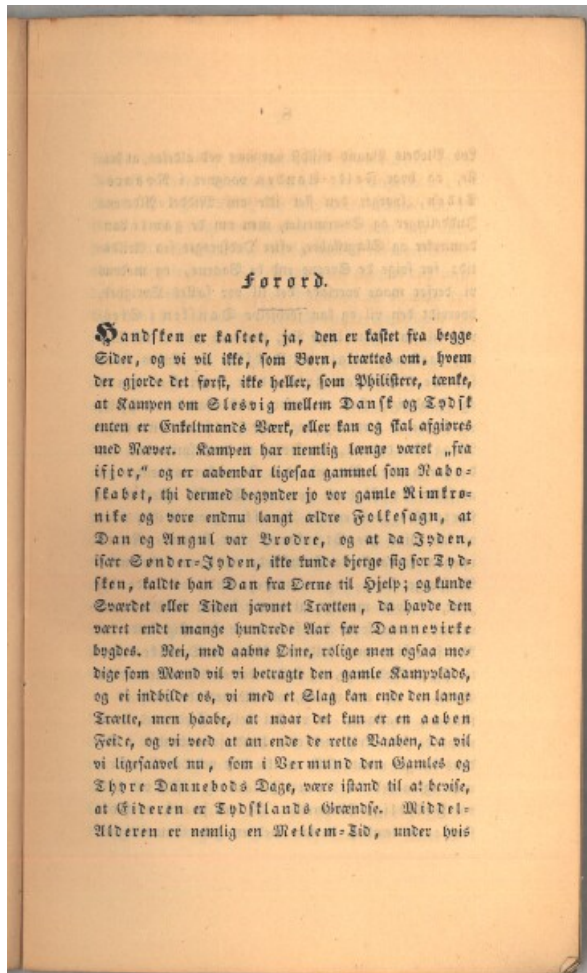
Hr. Peder, han møded et Ord paa Dansk,
 (Was muß man erleben, ercuden!)
 Og bleguede Nogen, det var ei ham,
 Saa feil tog det lille Pundulden!
 Nemmer I snart det Danske?

Ja, feil tog han, Dværger „Klein Albeich“,
 Hoi blev han ei heller ved Jorden,
 Og lugted sig til paa de Fingre smaa,
 At end fødtes Kamper i Norden!
 Nemmer I snart det Danske?

*) Det Stedvigtige Retskræds Præsident, Hr. Statstraas
 Høst, hed, efter Stats-Kalenderen, baade Niels
 og Nicolai.

Hr. Peder har kastet sin Handste feit,
 Det Vægte udhelder vel Proven,
 Saa liffig der sjunges i Rosenlund,
 At Nølden sig brændte paa Løven!
 Nemmer I snart det Danske?

Hil være Hr. Peder fra Sønderborg!
 Han kæmped for Dannemarks Tunge!
 Det skal ikke glemmes i Bogelund,
 Mens Fuglene foidde og sjunge:
 Nemmer I snart det Danske?

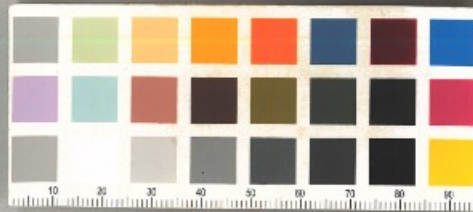
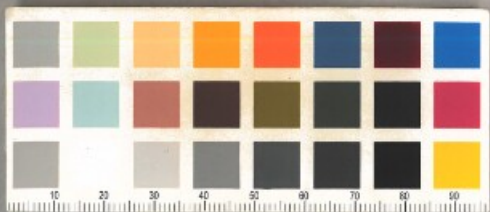
stræbe aandelig at tilintetgjøre Danmark, fordi Dansk i deres Mund og Øren lyder ligesaa plat som deres eget Tødt, og er i deres Tanker kun et Almue-Sprog, der hører den til at tale eller skrive om høie Materier, saa det var til vert eget Glavn, om vi blev forlovene Høi-Tødtstere, ligesom de; men det er nu engang ikke vor Anskuelse, og vi anser det Slesvigste Element i den Danske Folkeighed og i det fælles Moderemaal for aldeles uundværligt til den Forklaring, vi og vert Sprog gaar imøde, og kan umulig opgives, fordi den misbager Holstenerne og maa afte alle Tødtstere. Det er nemlig engang saa i denne Verden, at Gudsord er sig selv nærme, saa, naar et Folk bliver sig selv bevidst, maa det, om galt skal være, heller holde dagligt Slagsmaal med sine Naboer, end opgives sine og sit Sprogs Grændser fra Arids-Tid, da de er Aringsisen, om ikke altid for Dets Liv, saa dog altid for Dets Sundhed og Livs-Lykke, og finde nu de Plattede Holstenerne, at selv de er Høi-Tødtstere og Høi-Tødtstere dem uundværlige til fælles Udvikling og Forklaring, da maae vi sagtens finde det ældgamle og frugtbare Fællesskab mellem Unglerne og os paa begge Sider uundværligt, og, saalange vi kan røre os, kæmpe for det.

Men hvoraa skal vi kæmpe for det, saa vi kan vinde Eier, ser, det er nu det store Spørgsmaal, da Holstenerne og deres Slesvigste Profetere dog endelig har faaet os overbevist om, at der maa kæmpes, naar vi ikke idag vil have Danstien gjort fredløs i Slesvig, imorgen i Jylland, overmorgen i Jpen og saa færd videre til

Sundet, som Tødtstere længe har kaldt deres naturlige Grænse i disse Egne?

At nu Danmark raaber Hurra for „Vedert Hjort Lorenzen,“ som „blev ved at tale Dansk“ i Slesvig, under Omstændigheder, som vist vilde dragt mangen Kiøbenhavnert til selv paa det grusomme Tødt at afværge Danstheden; at Danmark raaber Hurra for ham, det er i sin Orden, og at Det hedder Majestæten hørde Danstens naturlige Ret i Slesvig, det er ligesaa, men tænker man, det vil forslaae, da tænker man mærkelig frit, og hvad Andet der end kan og maa gøres, kun Gæt vil forslaae, og det er, at Danmarks Folk viser, Det er blevet sig bevidst, og fortsætter sit gamle Kronetødt saa kraftig og ælskelig, at Bennerne faar Lyd og Ved til at følge med, og Hænderne faar Lun for Sagn om, at der er et Dansk Rige og Tungemaal, der vel ei er skabt til at giøre Grebinger, men dog isand til at forsvare sine gamle Grændser i det nærværende Aarhundrede, som i de forrige Aartusinder!

At dette nu hører sig ved Ghinesisk Studering af de døde Sprog, eller ved Hjemførelse (Localisering) af Tødtsteden, Franksteden, eller hvad Fremmed, man vil nævne, men kun ved Jførelse af ægte Dansthed, det kan man see med et halvt Øie, men det lader, som begge de Dine, Høiherre har givet os, var endnu ikke uet til at indsee, at Folket iføres ikke Danstheden, fordi man skriver Blade og Bøger eller snakker for Børn om, at det her ser, men kun, naar Danstheden træder Folkets Ungdom levende imøde, vedkendes og iføres af den.

Vil vi derfor ikke opgive vor Følelighed og Hedsførelse os til Tydskerne, da maas vi ikke blot forudsætte, at Folket igunden ligner sig selv, og at det medfattede Slin kun reiser sig af Dime-Forblindelse, Forførelse eller Forgiorelse med sorte Konster; men vi maas ogsaa soie Ansigt til, at Danmark, under denne Forudsætning, kan igjen komme til at vise sig i sin rette Skikkelse, og det sies kun, naar der aadnes Leilighed for alle livlige og letnemme Ungerførende, af hoi eller lav Bygd, til at møde en fællelig, en Dansk Dannelses, som de levende kan tilogne sig, og derved blive færtroelige med Fæderneslandet i hele Dets Tilværelse og med Moderemaal i hele Dets Rige, Fjend og Fjende. Ungdommen er nemlig ikke blot Rigets Styrke, men Ungdommen er ogsaa Livets Blomst og Landens Slæbets-Tid, da de vide Udfigter, vi skal have Gavn og Glæde af, maas aabne sig for os, og da den Skærlighed, der skal opflamme os til et daadfuldt Livets-Løb, maas finde sin Gavn, som Frey sin Gerda, og dog er netop denne Alder hos os enten saa fordomt til Gramens-Skændrian, eller saa forfømt og saa overladt til Landens og de dybere Følelsers soerne Fjender, at det er intet Under, vi sjelden see kraftige, fædrelandskærlige, daadfulde Dannemænd, det er kun et Under, vi ikke har glemt, hoerdan de see ud; og hvor de endnu findes, der maas de da nødvendig, om Danskheden skal frekkes, i denne Retning forene deres Bestraeffelse. Det var i mange Aar min hede og stærke Drøm, at vor Landsfæderlige Regjering vilde giøre et Skæmpstrid detil ved at overlade Danskheden Akademiet i

Soer, som længe var til ingen Rytte, og kunde, Danskheden helliget, giøre baade Kongen og Folket udødelige; men ligesom Alderen daglig minder mig om, at hvad jeg skal være med at giøre, maas „giøres snart“, saaledes skal vist Gterfægten sande, at nu var Diebliffet til at optioe Danskheden, hvad enten det saa greides eller forsommes. Sies det Sidste, som Gud forbyde, min Skyld maas det dog ikke være, derfor, Alt hvad jeg mægtter, det vil jeg, i Forbindelse og Føreming med Danne mænd af alle Farver giøre blirage til enhver Indretning, Aor eller Iden, som har til Dime at giøre Ungdommen levende bekfent og kærlig igaaet med Fædernesland og Moderemaal, og med Alt hvad der horer til at giøre dem Begge viefomme, ærede og glædelige, og det Samme maas de nu alle, Hver og Een, som har glødet for gamle Danmark!

Op, Danne mænd! lad os fæffe Dannemænd en ægte Dansk Høifæle! Da faas de Stær, som fætte Skiel; da faas de Hæer, som aviede os; og da visner vi Modersmaalet, som Marfens Blomst men varer, som Fuglesangen, mens Vegen er grøn og Volgen blaas!!!

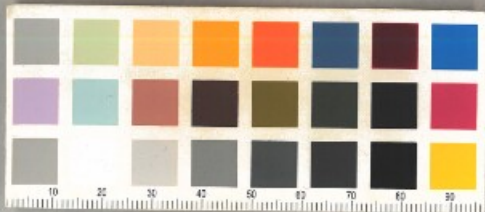
Grundtvig.

Mine Herrer!

Det er længe siden, jeg her gav mit Ord i Laget, og det glæder mig inderlig, at derfor teges Tonen dog slet ikke lavere i Danske Samfund, og der fattedes hverken Tunger til at udfiske eller Øren til at deltage i det rige Kveged, vi som Danske har tilfælles, Støtten af Sagn og Sange om Nordens Hvalguder og Helte, som har den Skæbne, de aldrig skal døe og ei deres Skæbning opslide! Ja, det maa glæde mig dobbelt, dels fordi alle de, der var med at saae, synde sig, naar Agrene grønnes, og dels fordi det slutter Sorgen, der ellers maatte være, jo mere jeg ser Hatten nærmere sig, da jeg ikke kan arbejde, thi jeg havde jo i det mindste spildt mit halve Liv, hvis jeg endnu i Alderdommen skulde findes mundværlig og ved Bergangen uerskattelig for Danstheden. Ja, mit halve Liv har jeg arlig anvendt til Oplivelse af det Hjertesprog, den Folkesang, den Fædernelands-Siærlighed, det søde Minde og den jævne, muntre og billige Tankegang, som Historien lærde mig, har haart et langt mere end tusind-aarigt Hjem mellem Eideren og Øresund, og alle disse Bestæbelser vilde være saa godt som spildte, hvis, naar disse Løber tav, ikke tusinde Tunger udtalte og udfang hvad igrunten ei var mit, men Fol-

lets, af hvis Rod jeg rødt, og i hvis Modersmaal jeg med Modersmælken indtrak de dybe, de yndige og liflige Toner, som indtog mit Øre og mit Hjerte, og som, naar Vanden kom over mig i Skjoldetiden, gjorde Diet funkende og Tungen glødende; spildt maatte jeg kalde hele den Danske Del af mit offentlige Liv, dersom det ikke bidrog til, at Danstheden kiendelig oplivedes, ei blot hos en enkelt Skjald og Sanger, men hos Høit og Lave, Store og Smaa, hos Folket i det Hele, det i Sammenligning altid saa omme og skjellat, muntre og mindetære Folk, der i Tidens Løb havde det store Uheld næsten ganske at glemme sig selv, med alt det Yndige og dybe Deilige, som Skaber en gavmild har nedlagt og Forsynet kiærlig pletet i vort ældgamle Fæderneland og Moderemaal!

Jeg ved det godt m. H. at jeg stufede mig saare, om jeg tænkte, at Danstheden var oplivet hos Folket, fordi man i dette lille Selskab, ogsaa naar jeg er borte, med Hønsielske hører og fører Danske Oldsagn og synger Danske Viser, kaade gamle og nye; De kan troe, jeg glemmer det aldrig noget Dieblik, at det Bredde er tilbage, men jeg betragter disse Væder som, hvad jeg ligesaa Begyndelsen ansæde dem kaldte: som en Prøve, en Prøve i det Smaa paa hvad der lod sig udrette i Danmark, naar der aabnedes Leilighed for Folket i det Hele til at fornye det gamle Bekendskab med sig selv og sine forrige Læder, sine Viser og Ordspog, sine Helte og Bedrifter, sit yndige Modersmaal og sit deilige Fæderneland! Som en Prøve og et Forsvarsel betragtede jeg dette

lille Danske Samfund, saaledes betragter jeg det endnu, og har virkelig den Tro, at kan det lykkes og trives, saa det ikke blot besøges en kort Tid af Fylsvælg, ikke blot møder for en enkelt Gang eller naar noget Udsædantligt kommer paa Bane, men vinder varig Budsst og bliver mangen En hardtad saa uundværlig som det daglige Brød; kan det saaledes lykkes midt i Hovedstaden, hvor Følkesen for det Folkelige, det Jernne og Hjemlige altid er sørgst, og hvor Værksaaberne og Udspredteherne er utallige; da vil noget Lignende dobbelt og tredobbel kunne lykkes rundt omkring i Landet. Tit har jeg nu vel selv været nær ved at mistvivle om Provens lykkelige Udsald, men Samfundet er dog nu snart blevet fire Aar gammelt, og finder ingenlunde mindre men større Deltagelse end i Forfæringen, og har netop i denne Vinter, saavidt jeg kan skimte, lykkelig overhalet den fauligste Prov, Overgangen nemlig fra den ældre til den yngre Slægt, en Overgang, hverpaa Menneſteslivet vel i alle sine Stilleſer maa være belavet, og som det maa kunne udholde, naar det skal vinde og være, men dog en Overgang, der blev mangfoldige Selskabers Død, og mit Nyars-Dnske for dette Samfund er da kun, at hvad der i det gamle Aar er saa vel begyndt, ogsaa i det Ny maa fortsætt, saa hvad der spiret, grøntes, hvad der er i Dybert, blomstret, og hvad der blomstret, modnes til at bære Frugt, og derved seklart bevise, at Overgangen lykkedes fra Efteraar til Foraar, da Rosen fulgte af sig selv!

I Henseende til det store Danske Samfund, eller Danmark i det Hele, maa mit Nyars-Dn-

ske derimod nødvendig gjælde noget Splinternyt, thi vel er der ogsaa for det Hele slet mærkbare Ting i det gamle Aar, der ikke spaae Danskheden ild, men der er dog endnu Intet begyndt, der kun behøvede at fortsættes for virkelig at oplive Folket. At saaledes Dannebrog blev Rigets almindelige, eneste Banner, det var et heldigt Bærfel, ligesom hvad der led om Fortid og Fremtid i vor snævre Kreds; men det var dog kun et Bærfel, og vel var det meer hvad der ogsaa stete i det Slesvigſke Folkeraad, hvor Dannebrog virkelig i Kanden plantede sig selv paa Dannevirke, men Banneret alene, ved vi nok, slaar Ingen af Marken, saa det plantes kun til Skam og Spet, hvis det ikke følges med Driftighed, værtes med Kraft og æres med Daad, og det kan Dannebrog i Kanden, det kan de Danſkes Modersmaal umulig i det Hele, hvis der ikke stete noget Splinternyt, hvorved der tændes haade „Lid og Lys“ hos Folket: Lid i Hjerter og Lys i Hjernen, som opløder til driftig at følge Fædrenes Mand og opløser Folkelivets dunkle, halsudstettede Sper!

Ja m. H. vel har jeg længdes efter at sige Dem mine Tanker om det Værdværdigste, jeg fandt ved det gamle Aar, men „fra Chinas Kyst til Sterſøens Ørønder“ stete dog Intet, der kunde tilfredsille mig, Intet, der, om det end fortsætt i tusinde Aar, kunde oplive og styre Danskheden, saa Den fik et Gyldenaar, sine hjertelige Egenheder, sine Sjaldes Haab og sin daadfulde Deltid værdigt, og dog er et saadant Gyldenaar ikke blot nødvendigt til Dan-

mark's Folk, men, om jeg seer ret, til hele Menneſke-Slægten's Frelſe fra det unaturlige, ſiſe, ſelde, mørke, døde Waſen, der, ſom meer og mindre, herſker endnu alleſegne, ſaavidt Himlen er blaa.

Det er mig ſaaledes viſt nok mærkværdigt og glædeligt, at Engellændernes ſtore Veedſtykke: Krigen med den Chineſiſke Verden, er loffedes langt over Forventning, men jeg glæder mig dog egentlig ſom det over, ſom et godt Waſel for den endnu langt vanſteligere Seier over Chineſeriet midt i Europa, ja, deſværre, trindt i Europa, hvor Menneſker almindelig behandles enten ſom Markens Dyr, eller ſom døde Ting, der bringes i Orden ved at vendes og dreies, tælles og maales, ſtemples og ſilles paa Mad eller lægges i Lag, og naar jeg ſeer, at ſelv Engleſternes Kampet paa Ven, ſom gjennem Aarhundreder har veeet og vundet flere Slag for Menneſke og Borger-Livet, nu er narved at indtages af det høitſidſte Dødbider-Waſen, da ſpørger jeg ſelv, om dog ikke Danmark, der aldrig har deelt Dets Skimmer men døbt ſelt Dets Plage, har Mod til at redde ſit hjerdelige Folkeliv, og viſe Verden, at ſelv det ſvageſte Liv er dog baade langt nyttigere og ſødere end den meſt glimrende Død!

Dg nu, hvad der ſete i Slesvig, da Sønder-Jyden, eller Angul Dane-Jofte, tog Bladet fra Wunden, og ei blot beklænte, midt iblandt Tydſkerne, at han er Danſk endnu, men erklærede, til Trods for ſin ubarmhertige Tydſke Skolemester, at han vil „blive ved at tale Danſk,“ blive ved,

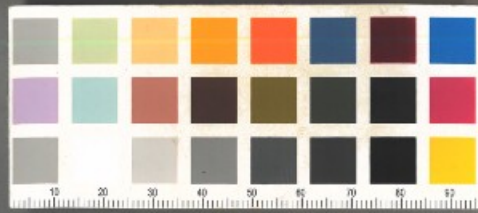
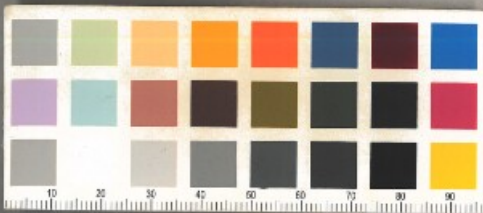
om Gud vil, at tale Danſk til Verdens Ende; da ſan De nok vide, jeg fandt det baade mærkværdigt og glædeligt, og dobbelt glædeligt, fordi Nerre-Jyden, eller Amlet Dane-Jofte, paa Timen led os høre „det ſeter A midt,“ led os høre, han ſelde, det ſom netop han ved, om der maatte aabenhjerte tales Danſk i Slesvig eller ikke, ſom netop han ved, der, naar Tydſken ſerſk vandede ſine Poſte i Koldingaa, viſte godt, han ſandſede ikke der, men gif, om han kunde, lige til Limfjorden, ja lige til Slagen!

Ja, det var mig tilviſe baade mærkværdigt og glædeligt, thi vel var det hoifnaturligt, at Fælleslivet fra Skildetid, ſom udſprang af Hjertet, kneedes af Handen, ſtraalede i Heltenes og tonede i Skjaldenes Mangfoldighed, trodsede Tiden, men det Unaturlige har, deſværre, i et langt Tidrum udvidet ſine Grænſer ogſaa hos os, og ſendes i Slesvig rodfæstet, ſaa det var en glædelig Overraſeſe at høre det Danſke Loſen fra Sliens Vædd, og Gienlyden fra hele Danmark's Rige; men det vilde være et forſigtigt Selveddrag, om vi tænkte, at det enten var en Kiendſgierning, ſom beviſte, at Danſkheden havde reift ſig i ſin Kraft, eller en Daad, ſom kunde give den Dypriſning; thi det var aabenbar ſom en virkelig Spaadom om begge Dele, hvis Ufyldteſe maa være en Daad og Kiendſgierning, der leverde beviſer, at Danſkheden ikke, ſom en elſtelig henſøvet Dronning, ſom har enkelte trefaſte Benner, ſom klage ved Graaven og udbrede med deres Laarer en flygtig Kærlig omkring ſig, men at Danſkheden, vor gamle Hjerte-

Drenning, har endnu et Folk, som Den levende be-
sjæler, indtager og behersker, et Folk, der kun lider,
naar Dets Kroyse, kun fattigt, naar Dets Penge tæl-
tes, og kun svagt, naar man seer paa den Guletes
Styrelse og Fornuft, men dog det samme Folk, der,
ved Himlens Viskand, gjennem Martusinder har høv-
det sin Selvfændighed, værgt Fædrenesland og Mo-
deremaal, og, naar Det kom i Vande, har baade
med Haand og Mund øvet Stoværel, som bør kendes,
mindes og prises!

Med det gamle Nars dristige, trofælige Svaa-
dom sammenmelter da mit brændende Nyaaars-
Dufte, at der nu, uden Ophold, maa gaar Syn for
Sagn derom, at Folket, det Danske Folk, lever endnu
og kendes ved sin Færd, kendes ved sit Moders-
maal, elsker og ærer det, himmelvide fra at betragte
det, som de flestg-holstenke Plattedskere synes at
betragte deres Eget og maas da sagtens betragte
Vore: som et Bludbevæls, der maa overlades Pø-
belen, kun beueligt til at snakte om Vind og Veir,
Mad og Drikke, Kir og Høste, Svin og Modringer,
men ei til at tale menneskelig om hvad der roer
sig i vort inderste Dyb og svinger sig høit over Stjær-
nerne! Ja, derfor ikke en folkelig Kiendsgier-
ning snart uretkelig berispe Danstidens Livs-kraft,
da havde Oleavig-Helstenerne Ret, da var det
Danmarks „Soanesang“ i Døds-Ugen, der i dette
Aarhundrede tonede saa høit over Marken og over
„Vølgen blaa,“ da var Folket dødt og begravet, hvad
vi enkelte Faa end kunde sige og sange derom, saa
hvis Skjædning-Folket i Dø og Vest ikke har

opgjøst Fædrenes Land, da maa det nu selv klarlig
sette sit Modersmaal, baade Hellig og Sogn, i
de høie Skoler saavel som i de lave, hos Lærd og
Lag, til Tale og Skrift om Alt, baade Himmelsk og
Jordisk, høit over Tydsk og Latin, og over alle de
fremmede Tungemaal, der enten høres eller høyses
i Verden! Dette er det første Vilkaar for et Folks
Dyrisning og aandelige Selvfændighed, saa, skal det
Danske Folk nogenstunde mere nævnes af sine Ven-
ner med Tillid og af sine Fiender med Agtelse, da
maa Dets Tro paa sit Modersmaal vise sig fast
og uretkelig, virksom og frugbar; og kan det derisil
bidrage det mindste, da siger jeg gjerne baade mund-
lig og skriftlig Treds, to Gange Treds, baade til
Tydsker og Latiner, ja til al Verdens Sprog-
mestere og Sproggrandstere, om de kan nævne noget
Virkeligt enten i Menneske-Vandens Syns-
treds, eller i Menneske-Hjertets Færd, eller
paa Menneske-Forstandens Enemærker, herom
der ikke paa flydende Dansk kan i det mindste tales
ligesaa værdig, ligesaa høit og dybt, ligesaa kort og
fyndig, ligesaa sient og klart, som paa noget andet
levende Sprog under Himlen. Ja, det vidner jeg
mod Fornuelsen, og selv Tydskernes skal ikke turde
nægte, mit Vidnesbyrd har nogen Vægt, efterat jeg i
en hel Menneske-Alder har, saa at sig, daglig
beviist, ikke blot, at jeg kender meer end Mange til
de berømteste Sprog i Altidens Folke-Treds, men
beviist, at jeg kunde tale og skrive flydende paa Dansk
om alt Menneskeligt, baade indvortes og udvortes,

hvad jo er selskakt, jeg aldrig kunde gjort, hvis det havde været umueligt!

Men vist nok kan Tydskerne med Rette spørge mig, hvordan jeg tør haabe, at mit Vidnesbyrd til Danstens Værd, og Rindsgjerningen, jeg fremlagde i omfattende Tale og Skrift paa Modersmaalet, skal gjælde eller virke mere nu, end de gjaldt og virkede gjennem en heel Menneske-Alder? Ja, det Spørgsmaal kan Tydskerne gjøre mig, og har de gjort mig, og derved maa jeg rødmee, da jeg ei kan nægte, at ligesaa vor Høiskole af lige ned til de Laveste udraabes det endnu som det første Skridt til Danneelse at lære „fremmede Sprog," udraabes „Tydsk og Latin," Get af To eller Begge tillige, for aldeles uundværlige, hvor der skal findes mindste Oplysning og Dannelse, saa det er intet Under, at Høi-Tydskerne hidtil har betragtet og foragtet vort Modersmaal, som en Gæsen af Plat-Tydsk, der ikke kan bære andre Væmster og Feugter, end dem, der plukkes udenlands, især i Latium og Tydskland, og bindes fast derpaa til at vige. Heller ikke i Vesten kan jeg svare andet dertil, end jeg svarede mig selv i mangt et mørkt og misindvigt Videlst, naar jeg foreskillede mig, hvor umueligt det er at reise et Folk, der ei vil selv hjælpe til, jeg kan ikke svare andet end hvad der saa til har troset mig og oplivet det synkende Mod: at Folkets Kiærlighed til sit Modersmaal debuagter, for hvem, der, som jeg fra Barnsben kender Folket, er saa umistendelig, at Værkerne og Spaadommene om Dansthe- dens Opreisning og Seier er saa mange og store,

og at endelig de Danstes Modersmaal, jo mere man indelser sig i det, aabenbarer en Dybde og Dannelighed, Høide og Etighed, som saaledes indtager, fængsler og kryder, at man kan ikke andet end kæmpe til det Hæfte for saadant et Tungemaal, Værd og Hærfaring, kan ei, saalange man har det i sin Mund og i sit Hjerte, evigværende haabet om, at Folket vil reise sig for det og med det, saa det endnu skal leve i hundredevis baade paa de Lædes og de Læges Tunge, og vinde Glands til Ved for sin langvarige, men uferklydte Trængsel og Vanære! Det kan imidlertid ikke sies, med mindre der snart midt iblandt os reiser sig en „Danst Høiskole," hvor der i Troen forudsættes, til det af Erfaring kan bevises, at hvilken Træng end nogle Gaa i Forhold kan have til at lære fremmede Sprog, levende og døde, saa kan der dog tænkes og tales ligesaa godt og kloge om alle menneskelige Ting paa Danst, som paa noget andet Sprog, og at hoem der kan sies ikke andet end Danst, som Tilfældet altid maa være med Følke-Rængden, vil, naar han kun bliver dette vort Dybe, delige Modersmaal mægtig, seboanlig blive kloget paa Alt hvad der er ægte Danst og altid tale bedst derom. Derfor er det mit brændende Ønske, at en Danst Høiskole dog endelig i-Nar maa grundes, til at blive det levende Baand og det luende Brændepunkt for alle Danstes Værbællere, det Skoshorn til Opaakelse af alt det gode Gamle, der sover paa Marken, og den levende Kilde til folkelig, Danst Oplysning, som vi, desværre, aldeles fattes, og vel vil jeg ikke fortvile, om jeg oplever næste-Nar, uden

